

7.14 Vavrinec z Brindisi v európskej politike

List vojvodovi Maximiliánovi I.

Madrid 1609

Po Ľudovítovi zo Saska prišiel z Talianska do nových nemecky hovoriacich provincií ďalší výnimočný kazateľ v osobe Vavrince z Brindisi. Narodil sa v r. 1559 v Brindisi ako Giulio Cesare Russo, v mladosti sa stal najprv františkánom konventuálom. V r. 1575 prestúpil v Benátkach ku kapucínom. Po rokoch štúdia vo Verone a Padove nasledovali kňazská vysviacka v r. 1582 a kazateľské cesty po celom Taliansku. Potom viedol najprv provinciu Toskánsko (1590-92), neskôr Benátky (1594-96), nakoniec švajčiarsku provinciu (1598-99), aby sa v r. 1613-16 stal aj provinciálom Janova. Ako generálny komisár pre Rakúsko a Čechy (1599-1602) mal významný podiel na víťazstve nad Turkami pri Stoličnom Belehrade. V r. 1602 bol zvolený za generála rádu. Počas svojho trojročného funkčného obdobia navštívil Švajčiarsko (1602), Francúzsko a Belgicko a rozšíril kapucínsku reformu v Rakúsku, na Morave a v Španielsku. Ako generálny komisár pre Bavorsko-Tirolsko podporoval v r. 1611-13 vybudovanie novej provincie rádu. Viaceré posolstvá na žiadosť pápeža ho zaviedli ku korunovaným hlavám Európy. V liste spomenutý diplomatický úspech patrí k politickým vrcholom Vavrince: Bavorskému vojvodovi Maximiliánovi I. môže hrdo oznámiť, že na vstup do ním práve založenej katolíckej Ligy získal španielskeho kráľa. Vavrincov pohnutý život končí v júli r. 1617 v Lissabone.¹

10046 Najjasnejší pane, spása a pokoj v Ježišovi Kristovi.

Konečne, s pomocou Božou, sa táto záležitosť uzavrela.

Jeho Veličenstvo² poslalo prvého tohto mesiaca do Prahy kuriéra s rozhodnutím. Keďže však štátny sekretár odoslal kuriéra napriek pokynu Jeho Veličenstva bez toho, aby ma informovalo o rozhodnutí a pridání mojej depeše, zariadil som, aby Jeho Veličenstvo vyslalo iného kuriéra. Tento druhý kuriér bol vyslaný odtiaľto, keď som sa s Jeho Veličenstvom stretol na sviatok Všetkých svätých v Escoriale.

Keď som sa sem vrátil, odovzdal mi sekretár na predošlý príkaz Jeho Veličenstva kópiu listu. V podstate obsahoval to, že sa Jeho Veličenstvo rozhodlo podporovať a dotovať Katolícku Ligu v Nemecku a rozmiestniť väčšinu vojenských oddielov, ktoré sa od neho žiadali. Avšak za nasledovných predpokladov, že pápež dá k dispozícii práve toľko, koľko zahŕňa Liga všetkých členov z Rakúska a že do menovanej Ligy vstúpia i duchovní kurfirsti.

10047 Keď som videl, že tento list neseďí s tým, čo mi Jeho Veličenstvo povedalo ústne a čo som tak povediac z úst Jeho Veličenstva do bodky napísal Vašej najjasnejšej Výsosti, navštívil som, len čo som prečítal list, Jeho Veličenstvo a povedal som mu, že ak po kuriérovi poslané rozhodnutie s týmto listom súhlasí, tak týmto vôbec nič nebolo spôsobené. Lebo v tomto liste Jeho Veličenstvo v žiadnom prípade nevyhlasuje, že do

¹ Originál listu sa nachádza v Mníchove, Štátny tajný archív, schránka čierna 292/2, nasled. 395.-396. Taliansky text z I Frati Cappuccini. 4, 1216-1218 preložil Adjut Heiß zo Severotirolskej provincie.

² Španielsky kráľ Filip III. (vládne 1598-1621).

Ligy vstúpi, ale že ju chce len podporovať a dotovať. To je podmienené toľkými podmienkami, že ten list nemôže mať žiadny skutočný vplyv. V prítomnosti kráľovnej som potom prediskutoval rôzne aspekty tejto záležitosti.

Jeho Veličenstvo si vzalo písomnosť do úschovy, aby ju nechalo opraviť. Dalo najavo, že týmto spôsobom nebola napísaná veľvyslancovi. Ako svedka toho uviedlo kráľovnú, ktorá sa zúčastnila rozhovoru. Veď aj jej ukázalo listy napísané do Prahy. Prikázalo, že mám opäť prísť v nasledujúci deň poobede, aby som od neho prevzal opravený list. Keď som znovu prišiel, povedalo mi Jeho Veličenstvo v prítomnosti kráľovnej, že nový list nie je potrebný. Musím ale napísať Vášmu najurodzenejšiemu panstvu, že Jeho Veličenstvo do Ligy vstúpilo. Ako pomoc prisľúbilo dva pešie pluky a jeden jazdecký pluk; zariadilo, že sa mu v tejto veci dá k dispozícii najvyššia možná suma peňazí. To urobí, aj keby pápež nič neurobil, a uvoľní toho, kto bude chcieť z Rakúska a z duchovných kurfirstov do nej vstúpiť. Zhodujúc sa v tomto všetkom mi kráľovná povedala, že toto všetko, čo som Vašej najjasnejšej Výsosti napísal, podľa jej slov podobne napísala z Escorialu; nemohla však dať ten list kuriérovi, ktorý bol odoslaný v mojej neprítomnosti.

10048 Kráľovná preukázala Vašej najjasnejšej Výsosti najvrúcnejšiu oddanosť,³ pričom sa viac postavila na stranu Bavorského dvora a prejavila mu viac náklonnosti než svojmu vlastnému. Je rozhodne nutné, aby jej Vaša najjasnejšia Výsosť umožnila účasť na relikvii, čo som jej aj písomne oznámil po poslednom riadnom kuriérovi. Lebo ma o to nedávno naliehavo prosila. Páter Richard⁴ vyjadruje Vašej najjasnejšej Výsosti najpokornejšiu oddanosť a cíti voči Vám najhlbšiu úctu.

Kráľovná vyjadrila želanie, aby som ešte zostal, pokým sa tento kuriér nevráti. Ohľadom tohto hovorila dva razy v mojej prítomnosti s Jeho Veličenstvom. Už predtým mi Jeho Veličenstvo povedalo, aby som počkal. No včera mi naznačilo, aby som sa pripravil na odchod. Lebo jeho zámer je, aby som sa odobral s jeho listami do Florencie a Ríma a aby som tam do tej miery vplýval (na veci), že veľkvojvoda vstúpi do tejto Ligy a pápež spraví, čo je v jeho moci. Odcestujem teda čím skôr do Talianska do Florencie. Na cestu sa mi zdá byť v tejto záležitosti veľmi nápomocné množstvo pozitívnych listov veľkvojvodovi a veľkvojvodkyni od Vašej najjasnejšej Výsosti a taktiež, keď najjasnejšia madam chcela Vašej sestre, veľkvojvodyni, v môj prospech napísať náležitý odporúčací list. To by veľmi uľahčilo moju úlohu.

V tomto okamihu mi neprichádza na um nič iné, čo by som musel Vašej najjasnejšej Výsosti oznámiť, iba ak, že relikviu môžem dať kuriérovi, ktorý je tam poslaný od Jeho Veličenstva. Moju časť si môže Vaša Výsosť zadržať až do môjho návratu. Kríž, o ktorom som písal v poslednom riadnom kuriérovi, na svoju cestu do Toskánska nepotrebujem.

V najponíženejšej oddanosti (...)

Madrid, 7. november 1609

Vašej Výsosti (...) brat Vavrínek z Brindisi, kapucín

³ Španielska kráľovná Margarita, manželka Filipa III., bola dcérou arcivojvodu Karola z Rakúska a sestrou Ferdinanda z Grazu.

⁴ Richard Haller, františkán observant a svedník kráľovnej.